

Հասարակագիտության 8-րդ դասարանի թեմատիկ պլանավորում
/Ընդամենը 34 ժամ/

Ամսաթիվ	Թեմա	Նպատակը	Կարողություններ և հմտություններ	Ժամաքանակ	Պարագրաֆ Էջ
	Մարդ և հասարակություն	Հասկանա բնության, մարդու և հասարակության փոխկապվածությունը, բացատրի դրանց փոխհարաբերությունները: Ներկայացնի մարդու գործունեության ազդեցությունը բնության վրա:	Վերլուծի մարդ, բնություն և հասարակություն հասկացությունները: Ներկայացնի մարդու և հասարակության փոխներգործությունը ժամանակակից կյանքի օրինակներով: Առաջարկի բնության և հասարակության ներդաշնակության խախտումը կանխող քայլեր:	/8ժամ/	
1	Մարդը և շրջակա աշխարհը			1ժամ	Գլուխ 1 Դաս 1 Էջ 3-6
2	Մարդը և շրջակա աշխարհը			1 ժամ	Դաս 2 Էջ 6-12
3	Մարդու պահանջմունքները,	Թվարկի մարդու պահանջմունքները, Տարբերի նյութական և ոչ նյութական պահանջմունքները:	Ներկայացնի նյութական և ոչ նյութական պահանջմունքների նշանակությունը իր և հասարակության կյանքում:	1ժամ	Դաս 3 Էջ 13-17
4	Նյութ. և ոչ նյութական պահանջմունքները:			1ժամ	Էջ 17-21
5	Համագործակցություն Համակեցություն	Գաղափար ունենա հասարակության սոցիալական կազմի մասին:	Քննարկի և վերլուծի , թե ինչ դեր ունեն և ինչպես են ազդում	1ժամ	Դաս 5 Էջ 29-35
6	Գործնական աշխատանք	Տարբերակի հասարակական մեծ և փոքր խմբերն ու շերտերը: Բացատրի համայնք հասկացությունը: Իմանա սոցիալական	հասարակական մեծ և փոքր խմբերն ու շերտերը <i>անհատների</i> և նրանց միջև եղած հարաբերությունների վրա:	1ժամ	

7	Խմբեր ,շերտեր, համայնքներ	<p>հարաբերություններ և գործընթացներ, համակեցություն, համագործակցություն, հակամարտություն</p> <p>հասկացությունները: Համակեցություն, համագործակցություն, հակամարտություն հասկացությունները պարզաբանող օրինակներ բերի:</p>	<p>Ներկայացնի համագործակցությունը և հակամարտությունը որպես հանրային համակեցության բաղադրիչներ:</p>	1 ժամ	Դաս 4 Էջ 22-28
8	Ընտանիք, ազգ, մշակույթ	<p>Իմանա և բացատրի ընտանիք, ազգ, մշակույթ, ինքնություն հասկացությունները: Ներկայացնի ազգային մշակույթին իր պատկանելիությունը:</p>	<p>Հիմնավորի, որ ընտանիքը հասարակության հիմքն է: Մեկնաբանի ընտանիքի և հասարակության բարեկեցության փոխկախվածությունը: Վերլուծի և մեկնաբանի ինքնություն և մշակույթ հասկացությունների փոխկախվածությունը, այլոց մշակութային ժառանգության՝ սեփականից տարբերվելու և առանձին գոյություն ունենալու, տարբեր ազգերի մշակույթի փոխազդեցության ու համակեցության անհրաժեշտությունը: Հիմնավորի սեփական և այլ մշակույթների նմանությունների ու տարբերությունների բնականոն լինելը: <i>Կարողանա կազմել իր համայնքի սոցիալական քարտեզը:</i></p>	1 ժամ	Դաս 6 Էջ 36-41
9	Ազգ			1 ժամ	Դաս 7 Էջ 41-45
10	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք			1 ժամ	Դաս 1-9

		Հիմնարար արժեքներ		Տարբերակի ազատության դրսևորումները և սահմանափակումները:	/9 ժամ/	
	11	Ինչ է արժեքը: Մարդը որպես արժեք	Իմանա , թե ինչ է ազատությունը:	Նկարագրի մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունները և իրավունքները:	1 ժամ	Գլուխ 2 Դաս 8 էջ 51-58
	12	Ազատություն	Ազատության դրսևորումների օրինակներ բերի: Բացատրի արդարություն հասկացությունը: Տարբերի արդարության բարոյական և իրավական կողմերը Ներկայացնի տարբեր : բնագավառներում արդարության արտահայտման ձևերը և վերլուծի դրանք:	Նկարագրի մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների սահմանափակման դեպքեր և վերլուծի դրանք: Հիմնավորի արդարության կարևորությունը ժողովրդավարական հասարակության մեջ: Ունենա հմտություններ կյանքի տարբեր իրավիճակներում արդարությունը պաշտպանելու և արժանապատվորեն հանդես գալու համար	1 ժամ	Դաս 9 էջ 59-65

N		Թեմա	Ժամ	Նպատակը	Նշումների համար
	1	Ի՞նչ է արդարությունը: Արդարության իրավական և բարոյական կողմերը:	1	Բացատրի արդարություն հասկացությունը: Հիմնավորի արդարության կարևորությունը: Տարբերակի արդարության բարոյական և իրավական կողմերը:	էջ 59-66
	2	Արդարության արտահայտման ձևերը	1	Ներկայացնի տարբեր բնագավառներում արդարության արտահայտման ձևերը և վերլուծի դրանք: Ունենա հմտություններ արդարությունը պաշտպանելու համար:	էջ 67-70
	3	Հավասարություն: Իրավահավասարություն	1	Իմանա հավասարություն հասկացությունը: Բացահայտի հավասարության և իրա-	էջ 71-72

			վահավասարության դրսևորումները հասարականա կյանքի տարբեր իրավիճակներում:	
4	Սոցիալական հավասարություն		Համեմատի սոցիալական հավասարությունն ու իրավահավասարությունը, բացահայտի սոցիալական հավասարության դրսևորումները:	էջ 78-82
5	Պատասխանատվություն	1	Իմանա, թե ինչ է պատասխանատվությունը և այն ինչու է անհրաժեշտ: Ձևավորի և դրսևորի պատասխանատվության զգացում սեփական գործողությունների հանդեպ:	էջ 83-88
6	Հանդուրժողականություն և անհանդուրժողականություն:		Ներկայացնի իրավունքի, պատասխանատվության և հանդուրժողականության սկզբունքները:	էջ 87
7	Քվեարկություն		Կարողանա ներկայացնել քվեարկությունը՝ որպես իրավունք, պահանջ և պատասխանատվություն:	էջ 88-92
8	Ինչ է իշխանությունը:	1	Իմանա, թե ինչ է իշխանությունը, դրա անհրաժեշտությունը և որոնք են իշխանության աղբյուրները: Իմանա պետական իշխանության խնդիրները և գործառույթները:	էջ 92-95
9	Առաջնորդություն	1	Ներկայացնի առաջնորդություն և հեղինակություն հասկացությունների փոխկապվածությունը: Հեղինակության անհրաժեշտությունը առաջնորդի ընտրու-	էջ 96-99

			թյան ժամանակ:	
10	Ժողովրդական առաջնորդությունը		Բացատրի ժողովրդական առաջնորդություն հասկացությունը:	էջ 99-102
11	Գործնական աշխատանք	1		
12	Ժողովրդավարություն	1	Բացատրի, թե ինչ է ժողովրդավարություն, հիմնավորի իշխանության մարմինների գործունեության թափանցիկությունը ապահովումը:	էջ 103-110
13	Իշխանության երեք ճյուղերը		Կարողանա տարանջատել իշխանության երեք ճյուղերը(օրենսդիր, գործադիր և դատական):	էջ 120-125
14 15	Կոռուպցիա: Իշխանության չարաշահում:		Իմանա կոռուպցիա հասկացությունը: Ներկայացնի կոռուպցիայի պատճառները և ձևերը:	էջ 126-130
16	Հաճախ հանդիպող կոռուպցիոն դրսևորումների մեկնաբանություններ՝ ըստ ՀՀ քրեական օրենսգրքի:	1	Իմանա ինչ պատիժներ է սահմանվում կաշառք տալու և ստանալու ժամանակ: Բացատրի ինչ է յուրացումը շորթումը:	էջ 131-133
17	Թրաֆիքինգ		Բացատրի, թե ինչ է թրաֆիքինգը: Հիմնավորի և բացատրի թրաֆիքինգի բացասական ազդեցությունը:	էջ 133-135
18 19-20	Աղյուսակ (Թրաֆիքինգի իրականացման եղանակները) Ընդհանուր կրկնություն	1	Վերլուծի կոռուպցիայի և թրաֆիքինգի առնչությունները հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտներում:	էջ 136

	21	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	1		
--	----	----------------------------	---	--	--

		Հասարակագիտություն 9-րդ դասարան			Ժամա քանակ	Պարագրաֆ Էջ
Օրը	Թիվ		Նպատակը	Կարողություն		
		Ժողովրդավարական հասարակություն	Իմանա ժողովրդավարություն և <i>սահմանադրություն</i> հասկացությունները,	Ներկայացնի Ժողովրդավարությունը և սահմանադրականությունը	/6 ժամ/	
1.	Սահմանադրականությունը որպես մարդու իրավունքների և ազատությունների երաշ- խավոր:	ՀՀ Սահմանադրության մեջ մարդու իրավունքներին առնչվող հոդվածները: Ներկայացնի ժողովրդավարության հիմնա- րար արժեքները, սկզբունքները և ժողովրդավարական գործելակերպը:	Ներկայացնի ժողովրդավարությունը և սահմանադրականությունը որպես մարդու իրավունքների և ազատությունների երաշխավոր: Վերլուծի ժողովրդավարության առավելությունները և դժվարությունները: <i>Կարողանա նկարագրել և համեմատել դասարանային կանոնների ընդունումը որպես ժողովրդավարական գործընթաց:</i>	1 ժամ	Գլուխ 1 Դաս 1 Էջ 3-8	
2.	Օրենքի և իրավունքի գերակայությունը:	Իմանա , թե ինչ է օրենքի և իրավունքի գերակայությունը: Բացատրի <i>օրենքի կիրարկում</i> հասկացությունը: Ներկայացնի օրենքների և այլ իրավական ակտերի դերը փոքրամասնության իրավունք- ների, գենդերային իրավահա- վասարության և մարդու այլ հիմնարար իրավունքների պահպանման գործում:	Մեկնաբանի օրինականության դերը ժողովրդավարության և իրավական պետության կայացման խնդրում: Որևէ օրենքի օրինակով դատողություններ անի օրենքների ընդունման և դրանց փաստացի կիրառման վերաբերյալ, վերլուծի օրենքի կիրառման արդյունավետությունը:	1 ժամ 1 ժամ	Դաս 2 Էջ 8-11 Դաս 3 Էջ 12-15	

	4.	Ընտրություններ:	Բացատրի ազատ և արդար ընտրությունների կարևորությունը իր և հասարակության համար:	Ներկայացնի ազատ ընտրությունը որպես քվեարկության միջոցով որոշումներ կայացնելու ձև:	1 ժամ	Դաս 4 Էջ 16-24
	5.	Գործնական աշխատանք Հանրային բարիք և անձի ինքնագիտակցություն	Ներկայացնի քաղաքական կուսակցությունները որպես ժողովրդավարական հասարակության մեջ հանրության տարբեր խմբերի շահերը ներկայացնող միջոց:	Վերլուծի ընտրություններին գիտակցված մասնակցության ազդեցությունը ժողովրդավարական հասարակության կայացման գործում:	1 ժամ	Դաս 5 Էջ 25-31
	6.	ՄԱԿ-ի և միջազգային կառույցների դերը ժողովրդավարության կայացման գործում	Կարողանա հիմնավորել սեփական տեսակետը:	<i>Կարողանա ուսումնասիրել և գնահատել ընտրություններին մասնակից կուսակցություններից մեկի նախընտրական քարոզչությունը տեսաժապավեններ, պաստառներ, գրքույկներ և այլն:</i>	1 ժամ	Դաս 6 Էջ 32-38
			Բացատրի հանրային բարիքի ստեղծման մեջ անհատի ինքնագիտակցության և պատասխանատվության կարևորությունը: Կամավորական աշխատանքի (համայնքում, դպրոցում և այլն) օրինակներ բերի: Հիմնավորի ժողովրդավարական իշխանությունը որպես հանրային բարիքի ստեղծման երաշխավոր: Դատողություններ անի ժողովրդավարական հասարակության մեջ կամավորականության անհրաժեշտության վերաբերյալ		1 ժամ	
		Հանրային քաղաքականություն	Իմանա <i>հանրային քաղաքականություն</i> հասկացությունը: Ներկայացնի հանրային քաղաքականության մասնակիցներին, այդ քաղաքականության գործընթացում քաղաքացիների		/4 ժամ/	

	7	Հանրային քաղաքականություն հասկացությունը	<p>մասնակցության կարևորությունը:</p> <p>Հասկանա իշխանության դերը հանրային քաղաքականության ձևավորման մեջ:</p> <p>Բացահայտի հանրային քաղաքականության հիմնախնդիրներ, ուսումնասիրի որևէ հիմնախնդիր, առաջարկի այդ հիմնախնդրի լուծման այլընտրանքային տարբերակներ:</p> <p>Մշակի և ներկայացնի հանրային քաղաքականության իրականացման գործողությունների պլան:</p>	1 ժամ	Գլուխ 2 Դաս 7 Էջ 40-43
	8	Հանրային քաղաքականության մասնակիցները			Էջ 44-46
	9	Հանրային քաղաքականության գործընթացը և հիմնախնդիրները			§8-9 Էջ 47-53
	10	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք		1 ժամ	Դաս 1-9
	11	Քաղաքացիություն <<Քաղաքացիություն>> հասկացությունը	<p>Իմանա քաղաքացիություն հասկացությունը:</p> <p>Բացատրի քաղաքացու, քաղաքացիություն չունեցող անձանց իրավական կարգավիճակը Հայաստանի Հանրապետությունում:</p> <p>Ներկայացնի ակտիվ քաղաքացու հատկանիշներ:</p> <p>Մեկնաբանի մասնակցությունն ու առաջնորդությունը որպես քաղաքացիական դիրքորոշման բնութագրիչներ:</p> <p>Առաջարկի քաղաքացու պատասխանատու մասնակցության բնութագրիչներ և վերլուծի դրանք</p>	/3 ժամ/ 1 ժամ	Գլուխ3 §10 Էջ 59-62
	12	<<Քաղաքացիությանմասին >>ՀՀօրենքը		1 ժամ	§11 Էջ 63-66

N		Թեմա	Ժամ	Նպատակը	Նշումների համար
	1	«Քաղաքացիություն հասկացությունը»: Քաղաքացու իրավական կարգավիճակը ՀՀ-ում	1	Իմանա «քաղաքացիություն» հասկացությունը: Բացատրի հանրային քաղաքականության հիմնախնդիրներ, ուսումնասիրի հիմնախնդիրը, առաջարկի հիմնախնդրի լուծման այլընտրանքային տարբերակներ:	էջ 59-66
	2.	Ակտիվ քաղաքացի		Բացատրի քաղաքացու, քաղաքացիություն չունեցող անձանց կարգավիճակը ՀՀ-ում: Ներկայացնի ակտիվ քաղաքացու հատկանիշները:	էջ 67-70
	3.	Մասնակցություն և առաջնորդություն	1	Մեկնաբանի մասնակցությունն ու առաջնորդությունը որպես քաղաքացիական դիրքորոշման բնութագրիչներ: Առաջարկի քաղաքացու պատասխանատու մասնակցության բնութագրիչներ և վերլուծի դրանք:	էջ 71-72
	5 6.	Քաղաքացիական հասարակություն: Հասարակական կազմակերպություններ :		Իմանա «քաղաքացիական հասարակություն» հասկացությունը: Ներկայացնի քաղաքացիական հասարակության բաղադրիչները (խոսքի ազատություն, բազմակարծություն, հասարակական կազմակերպությունների մասին):	էջ 78-82
	7	ԶԼՄ-ները և մրդու իրավունքները	1	Իմանա զանգվածային լրատվական միջոցներ հասկացությունը: Ներկայացնի ԶԼՄների դարը քաղաքացիական հասարակության	էջ 83-88

				րակության ձևավորման գործընթացում:	
8	Աղյուսակ				էջ 87
9	Շուկայական տնտեսությունը որպես ազատ ձեռնարկատիրության հենասյուն:	1		Բացատի շուկայական տնտեսության մեջ արտադրողների և սպառողների փոխկապվածությունը:	էջ 88-92
10	Ազատ ձեռնարկատիրության գնային համակարգը: Շուկայական մրցակցություն: Ձեռներեցություն			Նկարագրի սպառողների պահանջարկի վրա ազդող գործոնները մրցակցությունն ապահովող մեխանիզմները:	էջ 92-95
11	Պետության դերը տնտեսության մեջ:	1		Բացատրի պետության դերը ազատ շուկայական տնտեսության մեջ, պետության եկամտի աղբյուրները:	էջ 96-99
12	Պետական բյուջե:			Ներկայացնի հարկերի ու պետական բյուջեի փոխկապվածությունը:	էջ 99-102
13	Մարդու «իրավունքներ» հասկացությունը: Մարդու իրավունքների սերունդները:	1		Իմանա մարդու իրավունքների բարոյական հիմքերը: Ներկայացնի մարդու իրավունքների սահմանափակման հիմքերը:	էջ 103-110
14	Մարդու քաղաքացիական և քաղաքական իրավունքները ու ազատությունները:			Թվարկի մարդու քաղաքացիական իրավունքներն ու ազատությունները: Ներկայացնի մարդու քաղաքական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության հիմքերը:	էջ 110-118

15	Գործնական աշխատանք	1		
16	Մարդու և քաղաքացու տնտես. իրավունքները:	1	Իմանա մարդու տնտեսական իրավունքները	էջ 119-124
17.	Մարդու սոցիալական և մշակութային իրավունքները:		Իմանա մարդու սոցիալական և մշակութային իրավունքները: Ներկայացնի մշակութային իրավունքների պաշտպանությունը՝ որպես հոգևոր վարձ և մշակութային բազմազանությանը խթանող գործոն:	էջ 124-131
18	Երեխայի իրավունքները	1	Իմանա երեխային իրավունքների մասին ՀՀ օրենքների հիմնական պահանջները:	էջ 132-138
19-20	Հաշմանդամների իրավունքները Կրկնություն		Իմանա հաշմանդամների իրավունքների մասին ՀՀ օրենքների հիմնական պահանջները և միջազգային փաստաթղթերի հիմնական պահանջները:	էջ 138-142
21	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	1		

